

ระเบียบกระทรวงการคลัง
ว่าด้วยการอาชัศกทรัพย์สิน ตามมาตรา 8
แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527
พ.ศ. 2538

การชัศกหรืออาชัศกทรัพย์สิน ตามมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดฯ ให้นำบทบัญญัติตามประมวล
รัษฎากร ที่เกี่ยวกับการชัศกหรืออาชัศกทรัพย์สินมาใช้บังคับโดยอนุโลม บทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่
เกี่ยวกับการชัศกหรืออาชัศกทรัพย์สินตามมาตรา 12 ได้บัญญัติในวรรคเดียว การชัศกและราชกอดคาลาครทรัพย์สิน
ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม ส่วนวิธีการอาชัศกให้ปฏิบัติตามระเบียบที่
อธิบดีกำหนดโดยอนุมัติรัฐมนตรี อธิบดีกรมสรรพากรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กำหนด
ระเบียบว่าด้วยการอาชัศกทรัพย์สินของผู้ต้องรับผิดเลือกภาชีอากรหรือนำส่งภาชีอากรตามข้อ 2 บัญญัติ
ให้วิธีการอาชัศกทรัพย์สินปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม จึงวางแนวทางปฏิบัติ
เกี่ยวกับวิธีการอาชัศกทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการอาชัศกทรัพย์สิน ตาม
มาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 พ.ศ. 2538"

ข้อ 2 ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2538 เป็นต้นไป

ข้อ 3 ในระเบียบนี้

"พระราชกำหนด" หมายความว่า พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน
พ.ศ. 2527

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่า
การกระทรวงมหาดไทย แต่งตั้งให้ปฏิบัติตามพระราชกำหนดนี้

"การอาชัศกทรัพย์สิน" หมายความว่า การสั่งให้ผู้ต้องหา และหรือบุคคลภายนอกมิให้จำหน่าย
จ่าย โอน หรือกระทำนิติกรรมใด ๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องที่ได้สิ่งอาชัศกไว้รวมตลอดถึงการ
สั่งให้บุคคลภายนอกมิให้นำส่งทรัพย์สินหรือชำระหนี้แก่ผู้ต้องหา และหรือให้ส่งมอบหรือชำระหนี้ต่อพนักงาน
เจ้าหน้าที่

"ผู้ต้องหา" หมายความว่า ผู้กู้ยืมเงินหรือบุคคลใด ได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดฐานกู้ยืม
เงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดแต่ยังมีได้ถูกฟ้องต่อศาล

ข้อ 4 ผู้มีอำนาจออกคำสั่งอาชัคทรัพย์อื่น ได้แก่ พนักงานเจ้าหน้าที่โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง แห่งตั้งให้ดำเนินการอาชัคทรัพย์อื่นของผู้กระทำ ความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน

ข้อ 5 ทรัพย์สินที่จะทำการอาชัคได้ต้องเป็นทรัพย์สินที่ระบุไว้ในมาตรา 282 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ได้แก่

- (1) สิ่งหาวิมทรัพย์สินมีรูปร่าง
- (2) อสังหาวิมทรัพย์สิน
- (3) สิทธิทั้งปวงอันมีอยู่ในทรัพย์สิน และ
- (4) เงิน

ข้อ 6 ทรัพย์สินที่ทำการอาชัคไม่ได้ ได้แก่

- (1) ทรัพย์สินที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้

ก. เครื่องนุ่งห่มหัตถ์บน หรือเครื่องใช้ในครัวเรือนโดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินห้าพันบาท ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรจะกำหนดทรัพย์สินดังกล่าวที่มีราคาเกินกว่าห้าพันบาทให้เป็นทรัพย์สินที่ไม่อาจชัคหรืออาชัคได้ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงฐานะความเป็นอยู่ของผู้ต้องหา โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้ออกคำสั่งแห่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ชัคหรืออาชัคทรัพย์สิน

ข. เครื่องมือหรือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการเลี้ยงชีพหรือประกอบวิชาชีพ โดยประมาณรวมกันราคาไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท แต่ถ้ามูลค่างามีค่าขอโดยทำเป็นคำร้องต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งแห่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ชัคหรืออาชัคทรัพย์สิน ขออนุญาตชัคหนังสือหรือใช้เครื่องมือหรือเครื่องใช้อื่นจำเป็นเพื่อดำเนินการเลี้ยงชีพ หรือการประกอบวิชาชีพอื่นมีราคาเกินกว่าจำนวนราคาดังกล่าวแล้ว ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแห่งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ชัคหรืออาชัคทรัพย์สิน มีอำนาจที่จะใช้ดุลพินิจอนุญาตหรือไม่อนุญาตภายในบังคับแห่งเงื่อนไขตามที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งเห็นสมควร

ค. วัตถุ เครื่องใช้และอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ที่หน้าที่แทนหรือช่วยเหลือวิหะของผู้ต้องหา

ง. ทรัพย์สินอย่างใดที่โอนกันไม่ได้ตามกฎหมาย หรือตามกฎหมายย่อมไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

จ. ทรัพย์สินของผู้ต้องหาที่ชัคหรืออาชัคได้ แต่นำออกขายทอดตลาดไม่ได้ ได้แก่ ทรัพย์สินอันมีลักษณะเป็นรางวัลส่วนตัวโดยแท้ เช่น หนังสือสำหรับวงศ์ตระกูลโดยเฉพาะ จดหมาย หรือสมุดบัญชีต่าง ๆ นั้น อาจชัคมาตรวจดูเพื่อประโยชน์แห่งคำสั่งนี้ได้ถ้าจำเป็น

(2) สิทธิเรียกร้องเป็นเงินของผู้ต้องหาดังต่อไปนี้ จะทำการอาชังไม่ได้

ก. เบี้ยเลี้ยงชีพซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ และเงินรายได้เป็นคราว ๆ อันบุคคลภายนอกได้ยกให้เพื่อเลี้ยงชีพเป็นจำนวนตามที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเห็นสมควร

ข. เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ บำเหน็จ และเบี้ยหวัดของข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐบาลและเงินสงเคราะห์หรือบำนาญที่รัฐบาลจ่ายให้แก่คู่สมรสหรือญาติที่ซึ่งมีวิคของบุคคลเหล่านั้น

ค. เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ ค่าชดเชย เงินสงเคราะห์ หรือเงินรายได้อื่นในลักษณะเดียวกันของพนักงาน ลูกจ้าง หรือคนงาน นอกจากที่กล่าวไว้ใน ข. ที่นายจ้างจ่ายให้แก่บุคคลเหล่านั้นหรือคู่สมรสหรือญาติที่ซึ่งมีวิคของบุคคลเหล่านั้นเป็นจำนวนตามที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเห็นสมควร

ง. เงินฝาปนกิจสงเคราะห์ที่ผู้ต้องหาได้รับอันเนื่องจากความตายของบุคคลอื่นเป็นจำนวนตามที่จำเป็นในการดำเนินการฝาปนกิจศพตามฐานะของผู้ตายที่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเห็นสมควร

ในการกำหนดจำนวนเงินตาม ก. และ ค. ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่ง กำหนดให้ไม่น้อยกว่าอัตราเงินเดือนขั้นค่าสุดของข้าราชการพลเรือนในขณะนั้น ทั้งนี้โดยคำนึงถึงฐานะในทางครอบครัวของผู้ต้องหา และจำนวนบุพพการีนและผู้สืบสันดานซึ่งอยู่ในความอุปการะของผู้ต้องหาด้วย

(3) ทรัพย์สินของภักษิตตามมาตรา 5 แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการยึดทรัพย์สินของภักษิตพ.ศ. 2475 ได้แก่

ก. ทรัพย์สินที่ยังไม่ถึงเวลาเก็บเก็บ

ข. ทรัพย์สินที่ใช้ในปีต่อไป ตามปริมาณอันสมควรโดยเทียบเคียงกับเนื้อที่ ๆ ภักษิตได้ทำในปีที่ล่วงมาแล้ว

ค. ทรัพย์สินที่เก็บไว้สำหรับเลี้ยงตัวและครอบครัวตามฐานะรายปีสำหรับปีหนึ่ง

ง. สัตว์และเครื่องมือประกอบอาชีพที่มีไว้พลความแก่การดำเนินอาชีพต่อไป

(4) ทรัพย์สินที่โอนกันไม่ได้หรือไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดีตามกฎหมาย

ได้แก่

ก. ทรัพย์สินนอกพาณิชย์ ตามมาตรา 143 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ได้แก่ ทรัพย์สินที่ไม่สามารถจะถือเอาได้ เช่น ควางลาว ก้อนเมฆ เป็นต้น

ข. ทริสต์ซึ่งไม่สามารถโอนให้กันได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เช่นทริสต์เงินซึ่งเป็น
สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ทริสต์เงินของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1307

ค. สิทธิที่จะได้ค่าอุปการะเลี้ยงดู ตามมาตรา 1598/41 แห่งประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์

ง. ที่ดินและที่ธรณีสงฆ์ ตามกฎหมายว่าด้วยศสชงสงฆ์

จ. ทริสต์เงินตามกฎหมายอื่น เช่น ทริสต์เงินตามกฎหมายว่าด้วยการรถไฟ เป็นต้น

ข้อ 7 ข้อจำกัดในการอาผิดทริสต์เงิน

(1) ให้ลาผิดทริสต์เงินของผู้ต้องหา ได้ไม่เกินกว่าหนี้ที่ผู้ต้องหาต้องรับผิดชอบ เว้นแต่ทริสต์เงิน
ที่ลาผิดนั้นไม่อาจแบ่งชดได้

(2) เมื่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ยึดหรืออาผิดทริสต์เงินอย่างใดของลูกหนี้หรือผู้ต้องหา
ไว้แทนเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว ห้ามไม่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อาผิดทริสต์เงินนั้นอีก แต่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ยื่นคำขอโดยทำเป็นคำร้องต่อศาลก่อนออกมาบังคับคดีให้ยึดหรืออาผิดทริสต์เงินนั้น ตามแบบที่ศาลกำหนดเพื่อ
ขอเข้าเฉลี่ยในทริสต์เงินหรือเงินที่อาหรือจำหน่ายทริสต์เงินนั้น

ในกรณีที่ศาลสั่งยึดทริสต์เงินเพื่อชำระหนี้คดีอา หรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นให้ยื่นคำขอเฉลี่ย
ในทริสต์เงินก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานบังคับคดีชำระหนี้คดีอาหรือจำหน่ายทริสต์เงินนั้น

ในกรณีที่ศาลสั่งอาผิดทริสต์เงิน ให้ยื่นคำขอเฉลี่ยก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่
ชำระเงินหรือส่งมอบทริสต์เงินตามที่อาผิดไว้

ในกรณีที่ศาลสั่งยึดเงิน ให้ยื่นคำร้องขอเฉลี่ยก่อนสิ้นระยะเวลาสิบสี่วันนับแต่วันที่ศาลสั่งยึด

ข้อ 8 วิธีอาผิด ให้ปฏิบัติดังนี้

(1) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติเช่นเดียวกับการยึดทริสต์เงิน เมื่อได้รับอนุมัติจาก
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังให้ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาผิดทริสต์เงินลงนาม
ในคำสั่ง

(2) การพิจารณาสิ่งอาผิด

ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องขอให้ชำระเงินหรือให้ส่งมอบสิ่งของนอกจากพันธบัตรหลักทริสต์ที่
เป็นประกันและตราสารที่เปลี่ยนมือ ซึ่งได้แก่พันธบัตร ใบรับของคลังสินค้า ใบประทวนสินค้า ใบหุ้น ตัวเงิน
 เป็นต้น ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาผิดทริสต์เงินสิ่งอาผิดได้ โดยคำสั่งอาผิด
นั้นต้องระบุชื่อห้ามดังนี้

- ก. ห้ามผู้ต้องหาจำหน่ายสิทธิเรียกร้องตั้งแต่เวลาที่ได้ส่งคำสั่งนั้นให้ และ
- ข. ห้ามบุคคลภายนอกชำระเงินหรือส่งมอบสิ่งของให้แก่ผู้ต้องหา แต่ให้ชำระหรือส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ๓ เวลาหรือภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดไว้ในคำสั่ง

(3) เมื่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินลงนามในคำสั่งแล้วให้ส่งเรื่องคืนให้พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการส่งคำสั่งอายัดให้แก่ผู้ต้องหา และบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบเพื่อชำระเงินหรือส่งมอบสิ่งของนั้น

ข้อ 9 วิธีการส่งคำสั่งหรือหนังสือแจ้งการอายัดให้แก่ผู้รับคำสั่งอายัด และผู้ต้องหาให้ปฏิบัติดังนี้

- (1) ให้ส่ง ๓ ภูมิภาคเนาหรือสำนักท่าการงานของผู้รับในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงเวลาพระอาทิตย์ตก การส่งคำสั่งอายัดซึ่งยื่นนอกจากสถานที่ดังกล่าวแล้ว ให้ใช้วิธีดังต่อไปนี้
  - ก. ผู้ต้องหาหรือผู้รับยอมรับคำสั่งอายัดนั้นไว้ หรือ
  - ข. การส่งคำสั่งอายัดนั้นได้กระทำในสำนักงานของผู้ส่ง
- (2) ถ้าไม่พบผู้ต้องหาหรือบุคคลที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัด ๓ ภูมิภาคเนาหรือสำนักท่าการงานของบุคคลนั้น ๆ ให้ส่งแก่บุคคลใด ๆ ที่อายุเกินสิบปี ซึ่งอยู่หรือทำงานในบ้านเรือนหรือที่สำนักท่าการงานที่ปรากฏว่าเป็นผู้ต้องหาหรือบุคคลที่ระบุไว้ในคำสั่งในเมื่อบุคคลนั้นเต็มใจรับแทน
- (3) ถ้าผู้ต้องหาหรือผู้ที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดปฏิเสธไม่ยอมรับคำสั่งอายัด โดยปราศจากเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมาย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งคำสั่งอายัดรอฟังพนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองที่มีอำนาจหรือตำรวจไปด้วยเพื่อเป็นพยาน ถ้าผู้นั้นยังปฏิเสธไม่ยอมรับก็ให้วางคำสั่งอายัดไว้ ๓ ที่นั้นต่อหน้าเจ้าหน้าที่
- (4) ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ให้ส่งคำสั่งอายัดทางไปรษณีย์ ให้จัดการส่งถึงผู้ต้องหา หรือผู้รับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ
- (5) ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สั่งให้ปิดคำสั่งอายัด ให้จัดการปิดคำสั่งอายัดไว้ ๓ ภูมิภาคเนาหรือสำนักท่าการงานที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดนั้น แต่ต้องปิดไว้ในที่เปิดเผยให้เห็นได้โดยง่าย เว้นแต่ผู้มีอำนาจออกคำสั่งจะสั่งเป็นอย่างอื่น
- (6) ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สั่งให้ส่งมอบคำสั่งอายัดแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจ ก็ให้มอบแก่เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจในท้องถิ่น แล้วปิดประกาศแสดงการมอบหมายในที่เปิดเผย ๓ ภูมิภาคเนาหรือสำนักท่าการงานของผู้ต้องหาหรือผู้รับ
- (7) กรณีจะเป็นอย่างไรก็ตาม ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน สั่งให้ส่งคำสั่งอายัดโดยวิธีอื่นใด ให้ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น

(8) คำสั่งอาชัศที่จะส่งให้แก่มหะบรมวงศานุวงศ์หรือบุคคลใด ซึ่งมีสำนึกอยู่ในพระบรมมหาราชวัง ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งทำหนังสือนำส่งคำสั่งอาชัศ เพื่อให้สำนึกพระราชวังดำเนินการให้

(9) การส่งคำสั่งอาชัศให้แก่นิติบุคคล ให้นำส่งแก่ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นๆ ๕ กุมภาพันธ์ หรือสำนักทำางานของนิติบุคคลนั้น

(10) ในการส่งคำสั่งอาชัศ ต้องให้ผู้รับลงนามชื่อในใบรับไว้เป็นสำคัญและให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่ง ลงวัน เดือน ปี เวลาที่ส่ง ลงนามชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งไว้ด้วย ถ้าบุคคลที่ระบุไว้ในคำสั่งอาชัศไม่ได้เป็นผู้รับด้วยตนเอง ให้ทำรายงานว่ามีผู้รับแทนนี้เป็นใคร อายุเท่าใด เกษียณหรือยังอย่างไร พร้อมทั้งใบรับ

(11) ถ้าส่งคำสั่งอาชัศไม่ได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งทำรายงานแสดงเหตุผลที่ส่งไม่ได้โดยละเอียด เสนอต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาชัศทรัพย์สินพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีต่อไป

(12) การส่งคำสั่งอาชัศหรือหนังสือแจ้งการอาชัศ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ส่งทำรายงานผลการส่งต่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งในวันส่งหรือในวันแรกที่เปิดทำการตามปกติ

ข้อ 10 การยึดค้ำนคำสั่งอาชัศ

ถ้าบุคคลภายนอกได้รับคำสั่งอาชัศปฏิเสธหรือโต้แย้งทันทีที่เรือก่องเอาแก่ตน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออาชัศทรัพย์สิน ออกหนังสือเรือกอดอาชัศอำนาจตามมาตรา 7 (1) แห่งพระราชกำหนดฯ ให้บุคคลดังกล่าวมาให้อัยการหรือเพื่อทำการได้ส่วนในกรณีที่มีความจำเป็นต้องตรวจสอบบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานต่าง ๆ ก็ให้ออกหนังสือเรือกอดตามมาตรา 7 (3) หรือออกคำสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกทำการตรวจสอบหรือค้นบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นตามมาตรา 7 (4) หากการตรวจสอบได้ส่วนและจากการตรวจสอบบัญชี เอกสาร หลักฐานต่าง ๆ ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่า หน้ที่เรือก่องนั้นมืออยู่จริงก็ให้ออกคำสั่งเตือนให้บุคคลนั้นปฏิบัติตามคำสั่งอาชัศอีกครั้งหนึ่ง ถ้าบุคคลดังกล่าวถึงคือถึงไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอาชัศให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานผู้มีอำนาจออกคำสั่งเพื่อพิจารณาเนินคดีอาชัศตามมาตรา 13 แห่งพระราชกำหนดฯ และในขณะเดียวกันก็ให้ดำเนินคดีแห่งฟ้องร้องให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบเสมือนหนึ่งบุคคลนั้นเป็นผู้ต้องหว่ากระทำความผิดฐานกัสมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประสาชัศตามมาตรา 4 หรือ 5 แห่งพระราชกำหนดฯ และตลอดจนค้ำนแห่งความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นเพราะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอาชัศทรัพย์สินพร้อมทั้งไปค้ำน

ถ้าไม่มีการค้ำนการอาชัศ แต่บุคคลผู้ได้รับคำสั่งอาชัศมิได้ปฏิบัติตามคำสั่งอาชัศให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ เช่นเดียวกับที่กล่าวข้างต้น

ข้อ 11 การจัดการสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ

ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ เช่น สัญญาจ้างทำกรงานต่าง ๆ จึงผู้ต้องหาได้ชำระเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนแล้ว แต่บุคคลภายนอกยังทำการงานไม่เสร็จตามสัญญาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน มีหนังสือเรียกบุคคลนั้นซึ่งเป็นผู้ต้องหา กับผู้ต้องหามาพบ หากบุคคลนั้นไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกหรือไม่ยอมชำระหนี้ดังกล่าว ก็ให้เสนอเรื่องให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพื่อพิจารณาคำเนิการฟ้องบุคคลภายนอกนั้นต่อศาลเรียกค่าสินไหมทดแทน เพื่อนำเงินที่ได้มาส่งมอบให้แก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รวบรวมชำระหนี้ให้แก่ผู้ให้กู้เงินต่อไป

ข้อ 12 ทรัพย์สินที่ลูกอาชญาให้จัดการดังต่อไปนี้

- (1) ถ้าเป็นโฉนดที่ดิน เอกสารสิทธิ พันธบัตร หลักทรัพย์ที่เป็นประกันหรือตราสารที่เปลี่ยนแปลงได้ซึ่งเป็นของผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดฯ ออกให้แก่ผู้ถือหรือออกในนามของผู้ต้องหาให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบให้แก่ผู้ออกคำสั่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดเก็บรักษาไว้ในคฤหาสน์หรือในที่ปลอดภัย
- (2) ถ้าสิ่งของที่จะต้องส่งมอบตามสิทธิเรียกร้องที่ลูกอาชญาได้ส่งมอบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ให้เก็บรวบรวมและดูแลรักษาทรัพย์สินให้เรียบร้อย
- (3) ทรัพย์สินที่อาศัยตาม (1) และหรือ (2) ให้เก็บรักษาไว้ไม่เกิน 90 วัน เว้นแต่ได้มีการฟ้องคดีต่อศาล ให้เก็บรักษาทรัพย์สินไว้ต่อไปจนกว่าศาลจะสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ 13 ผลของการอายัด

- (1) การอายัดทรัพย์สินมีผลโดยทั่ว ๆ ไปดังนี้
  - ก. การที่ผู้ต้องหาว่ากระทำความผิดตามพระราชกำหนดฯ ได้ก่อให้เกิดโฉนดหรือเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิเรียกร้องที่ได้ลูกอาชญาภายหลังที่ได้ทำการอายัดไว้แล้วนั้น หากเจ้าใช้ยื่นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ไม่ ถึงแม้ว่าราคาแห่งสิทธิเรียกร้องนั้นจะเกินกว่าจำนวนหนี้ยอดจนค่าธรรมเนียมกับค่าใช้จ่ายในการยึดและขายทอดตลาด และผู้ต้องหาได้จำหน่ายสิทธิเรียกร้องนั้นเพียงส่วนที่เกินจำนวนนั้นก็ตาม
  - ข. การชำระหนี้โดยบุคคลภายนอกตามที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดทรัพย์สินนั้น ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ของผู้ต้องหาตามกฎหมาย

(2) ผลการอาชัศสิทธิเรียกร้องให้ชำระเงินหรือส่งมอบทรัพย์สิน

ก. สิทธิเรียกร้องให้ชำระเงิน การอาชัศสิทธิเรียกร้องแห่งราชได้เป็นคราวๆ ให้รวมถึงจำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระภายหลังการอาชัศนั้นด้วย แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาว่าค่าสิ่งอาชัศนั้นรวมถึงเงินที่ต้องชำระภายหลังการอาชัศด้วยหรือไม่

ข. สิทธิเรียกร้องให้ชำระเงินอันมีจำนวนเป็นประกัน ถ้ามีสิทธิเรียกร้องของผู้ต้องหา ซึ่งมีค้อยุคคลภายนอกในอันที่จะเรียกร้องให้ชำระเงินจำนวนหนึ่งนั้นมีจำนวนเป็นประกัน การอาชัศสิทธิเรียกร้องให้รวมถึงการจำนองด้วย แต่ทั้งนี้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งค่าสิ่งอาชัศไปถึงเจ้าพนักงานผู้รับผิดชอบเป็นสิทธิและนิติกรรมให้ เจ้าพนักงานดังกล่าวจะแจ้งไว้ในทะเบียนด้วย

ข้อ 14 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำบัญชีรายละเอียดทรัพย์สินที่อาชัศตามแบบที่กำหนด

ข้อ 15 การถอนค่าสิ่งอาชัศทรัพย์สิน

เมื่อปรากฏว่าหนี้ค่าสิ่งอาชัศหรือสิทธิเรียกร้องของผู้ต้องหาอันมีค้อยุคคลภายนอกมิได้มีอยู่จริงหรือไม่มีมูลหนี้ต่อกันให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งถอนการอาชัศ หากมีทรัพย์สินอยู่กับพนักงานเจ้าหน้าที่ให้คืนให้แก่ผู้ถูกอาชัศโดยเร็วด้วย

ข้อ 16 ให้ปลัดกระทรวงการคลังหรือผู้ปลัดกระทรวงการคลังมอบหมาย เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ ให้มีอำนาจในการตีความ และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2538

ชาวินทร์ นิมมานเหมินท์
(นายชาวินทร์ นิมมานเหมินท์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

แบบคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน

คำสั่ง.....

ที่...../.....

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาว่าได้
กระทำความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 แก้ไขเพิ่มเติม
พ.ศ. 2534

ตัวพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า.....
.....ได้ลักเป็นผู้ต้องหาว่าได้กระทำความผิดตามมาตรา 4
หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ เป็นผู้หนีคดีหนีคดีตาม
กฎหมายว่าด้วยการล้มละลายหรือฉ้อโกงหรือไม่พอชำระหนี้สิน เห็นสมควรดำเนินการยึดหรืออายัด
ทรัพย์สินของผู้ต้องหาไว้ก่อน เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนผู้ให้กู้ยืมเงิน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 วรรคหนึ่งแห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการ
ฉ้อโกงประชาชนฯ โดซอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจึงแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้ให้
เป็นผู้ดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้ต้องหาไว้ก่อนได้

1. .... ตำแหน่ง.....
.....ระดับ.....สังกัด.....
2. .... ตำแหน่ง.....
.....ระดับ.....สังกัด.....
3. .... ตำแหน่ง.....
.....ระดับ.....สังกัด.....
4. .... ตำแหน่ง.....
.....ระดับ.....สังกัด.....
5. .... ตำแหน่ง.....
.....ระดับ.....สังกัด.....

6. ....ตำแหน่ง.....
.....ระดับ.....สังกัด.....

การซื้อหรืออาชักรทรัพย์สินของผู้ต้องหาให้มีกำหนดเวลาไม่เกิน 90 วัน เมื่อได้มีการฟ้องคดี
คือศาลความมาตรา 9 หรือมาตรา 10 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ
ให้คำสั่งซื้อหรืออาชักรทรัพย์สินดังกล่าวยังคงมีอยู่ต่อไป จนกว่าศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๕ ๕๕ ๖๖ ๗๗
ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ .....

สั่งไว้ ณ วันที่ .....เดือน.....พ.ศ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนด

การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527

แบบคำสั่งให้อาศัยกฤษฎีกา

คำสั่ง.....

ที่ /

เรื่อง ให้อาศัยกฤษฎีกาของม็ติ้องหวว่าได้กระทำคามผิดตามพระราชกำหนด
การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2534

ข้าพพนักงานเจ้าหน้าที่มีเหตุอันควรเชื่อว่า.....
ได้ตกเป็นผู้ต้องหวว่าได้กระทำคามผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่
เป็นการฉ้อโกงประชาชนฯ เป็นผู้มีหนี้สินอันหนักคามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลายหรือมีสินทรัพย์ไม่พอชำระ
หนี้สิน พนักงานเจ้าหน้าที่ฯ โดขอสมัครของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง จึงจึงนำฮัง.....
.....เพื่ออาศัยกฤษฎีกาดังต่อไปนี้
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

จึงขอให้ท่านปฏิบัติคามคำสั่งอาศัยฉบับนี้โดยเคร่งครัด หากฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกและ
ปรับตามมาตรา 13 แห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 แก้ไขเพิ่ม
เติม พ.ศ. 2534

สั่งไว้ ที่ วันที่....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ .....
(.....)
ตำแหน่ง .....

แบบคำสั่งถอนการอาชัศ

คำสั่งถอนการอาชัศ

ที่.....

ที่ทำการ .....

.....
.....
.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ได้ทำการอาชัศทรัพย์สินของ..... ซึ่งเคยเป็นผู้ต้องหาว่าได้กระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 แห่งพระราชกำหนดฯ พร้อมทั้งได้แจ้ง.....บุคคลภายนอกซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งการอาชัศ ทรายแล้ว คำคำสั่ง.....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....นั้น

บัดนี้ ขอนจึงให้ทราบทั่วกันว่าทรัพย์สินที่ได้ยึดไว้ตามมาตรา 8 แห่งพระราชกำหนดการ กู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชานนั้น พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มีคำสั่งถอนการอาชัศแล้ว มีรายการทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้ .....

(ลงนาม) .....
(.....)
ตำแหน่ง.....
(ลงชื่อและตำแหน่งผู้อาชัศ)

